

[Leonhard Hansen.]

Jeg har mærket mig referatet fra lovforslagets første og eneste behandling her i tinget og har undret mig over den lethed, hvormed oppositionen er gået udenom de realiteter, forslaget indeholder. Man har tilsyneladende slet ikke villet hæfte sig ved den realitet, at kasserne er blevet behæftet med mange flere udgiftsposter end under tidligere love, at f. eks. dagetallet i de fleste kasser er forøget ganske betydeligt, at der ydes et større tilskud til børn, tilskud, som kasserne skal dække efter de sædvanlige refusionsregler, og at forskellen mellem understøttelse til forsørgere og ikke-forsørgere ligeledes er blevet forøget. En del af disse foranstaltninger har i vid udstrækning været båret af kommunerne gennem den almindelige forsorgslovgivning; kommunerne har måttet yde ekstra hjælp til langvarigt arbejdsløse og arbejdsløse med mange børn. Alle disse opgaver er nu lagt over på arbejdsløshedskasserne til trods for, at de efter min mening i virkeligheden burde være samfundsopgaver. Den største part af arbejdsløshedskasserne klarer deres forøgede udgifter, fordi arbejdsløsheden indenfor deres område har været forholdsvist ringe, men enkelte andre kasser, fem ialt, kan ikke klare udgifterne, heriblandt landets største, arbejdsmændenes arbejdsløshedskasse, som har en hel række ganske specielle vanskeligheder, fordi den må være opsamlerskasse for alle arbejdere, der ikke har noget specielt fag, og til tider også for folk, som har deres specielle fag, men som kommer og går på forskellige arbejdspladser, og som har hyppige arbejdsløshedsperioder. Mange arbejdere, som er knyttet til denne kasse, har udearbejde, der er afhængigt af vejret, hvilket også beforder de hyppige arbejdsløshedsperioder.

Understøttelsesdagene for forsørgere udgør i arbejdsmændenes arbejdsløshedskasse 84 pct. af samtlige understøttelsesdage mod 66 pct. i de øvrige kasser, og der er flere børn pr. forsørger end i de øvrige kasser, således at udgiften til børnetillæg er meget tyngende. Meget oplysende er beretningen om, at medens kassen i 1948—49 omfattede ca. 39 pct. af samtlige arbejdsløsheds-kassemedlemmer — det betød 236 000 medlemmer af ca. 606 000 —, så havde kassen en udgift til børnetillæg svarende til 82 pct. af samtlige kassers udgift hertil, nemlig 12,2 mill. kr. af 14,8 mill. kr.

Jeg skal ikke komme nærmere ind på spørgsmålet om de nødstedte kassers økonomi. Det ville kun betyde en gentagelse af mit partis ordførers udmærkede anbefa-

lingstale ved første behandling i april 1948, som jeg giver min fulde tilslutning. Jeg må kun beklage, at man ikke vedtog forslaget, som ville have betydet, at kasserne i refusionsgodtgørelse for årene 1946—49 havde fået ialt 44,5 mill. kr. Af disse er med finansudvalgets tilslutning refunderet 13 mill. kr. Af det resterende beløb på 31,5 mill. kr., som kasserne altså ikke fik, foreslås der nu ydet et rådighedsbeløb på 15 mill. kr. til fordeling mellem de vanskeligt stillede arbejdsløsheds-kasser. Jeg må formode, at der skulle kunne opnås enighed herom.

Angående de øvrige ændringer i loven, som er foreslået, vil jeg om ydelse af husleje-hjælp til ikke-forsørgere med 15 års medlemsret sige, at jeg ikke forstår modstanden herimod. Det drejer sig om mennesker over 35 år, som vel i al almindelighed har indrettet sig med egen lejlighed, og som vel ikke har nogen særlig chance for at bo billigere end forsørgere. Når man så ved, at disse ikke-forsørgere har lavere understøttelsessatser, er det givet, at de i mange tilfælde har lige så store vanskeligheder ved at betale husleje som forsørgere. Jeg har personlige erfaringer for, at ældre ikke-forsørgere er blandt dem, som er allerdårligst stillet under arbejdsløshed. Jeg håber på, at det skal lykkes at få gennemført den del af lovforslaget.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at karenstidsbestemmelserne er en torn i øjnene på arbejderne, og jeg finder det naturligt, at de er det, fordi disse bestemmelser er og forbliver meningsløse. Beviset herfor fremgår tydeligt af bemærkningerne til lovforslaget, hvorefter den samlede ventetid for medlemmer med samme samlede arbejdsperiode indenfor eet år kan blive meget forskellig, hvilket er belyst ved eksempler på arbejdsløse medlemmer, som alle har 9 måneders arbejde indenfor eet understøttelsesår. Dersom et medlem har 9 måneders samlet arbejde, har han 6 karensdage. Har et medlem indenfor et understøttelsesår 2 arbejdsperioder à $4\frac{1}{2}$ måned, skal han have 2×6 karensdage, altså 12. Har et medlem 6 arbejdsperioder på 5—7 uger med mellemliggende arbejdsløshedsperioder på 1—3 uger, skal han have 6×6 karensdage, ialt 36. Dersom et medlem har 10 arbejdsperioder på 3—4 uger med mellemliggende arbejdsløshedsperioder på 1—2 uger, skal vedkommende ingen karensdage have. Forstå de regler, hvem der kan! De arbejdsløse forstår dem i alt fald ikke.

Man ønsker, at en forsikret arbejdsløs selv skal bære en vis del af byrden ved sin arbejdsløshed, og mener, at han efter 5 ugers arbejde